

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/517/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416204819
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6416204819.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, v právnej veci žalobcu E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.C. O. B., XXX XX K. O. B., zastúpený splnomocneným advokátom Mgr. Petrom Mačajom, so sídlom Advokátska kancelária 969 01 Banská Štiavnica, Dolná 7, proti žalovanému PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom 821 01 Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 24C/19/2016-14 zo dňa 02.06.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 3. 2011, uzavretej medzi žalobcom a P. V., a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej a vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia p o t v r d z u j e.

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým uložil zamestnávateľovi žalobcu, spoločnosti O. F., s.r.o. so sídlom G. X. XXX, XXX XX K. O. B., IČO: XX XXX XXX povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 3. 2011, m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ a § 76 ods. 2 O.s.p., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 03. 2011, uzavretej medzi žalobcom a P. V., a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej a taktiež zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti O. F., s.r.o. so sídlom G. X. XXX, XXXXX K. O. B., IČO: XX XXX XXX povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 03. 2011, do právoplatného skončenia konania vo veci samej a súčasne súd rozhodol o poplatkovej povinnosti s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a v nadväznosti na ustanovenie § 2 ods. 2 tohto zákona, nakoľko žalobca, ako spotrebiteľ, je zo zákona oslobodený od poplatkovej povinnosti, v dôsledku čoho je povinný zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalovaný, ako procesne neúspešný účastník konania. Súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že žalobca uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 03. 2011, ktorou právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi úver vo výške 1000,- Eur za dohodnutých úverových podmienok a s dohodnutým spôsobom splácania poskytnutého úveru spolu s príslušenstvom. Dohoda o

zrážkach zo mzdy bola obsiahnutá ako súčasť zmluvy o úvere v zmysle článku 2 bodu 4 tejto zmluvy. V predmetnej veci mal súd preukázané, že platiteľovi mzdy žalobcu už bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy, čo znamená, že žalovanému ako veriteľovi vzniklo právo na výplatu zrážok zo mzdy žalobcu a platiteľovi mzdy vznikla povinnosť zo mzdy žalobcu v zmysle predloženej dohody vykonávať zrážky a tieto poukazovať žalovanému. Žalobca pritom nemá možnosť jednostranne dosiahnuť zrušenie dohody o zrážkach zo mzdy, ani pozastavenie vykonávania zrážok zamestnávateľom, hoci sa javí, že zrážky zo mzdy sa vykonávajú neoprávnene, nakoľko žalobca, ktorý mal záujem získať úver od právneho predchodcu žalovaného, sa musel podrobiť vopred určenej a naformulovanej zmluvnej podmienke, obsiahnutej v zmluve o úvere bez toho, aby bola s ním vopred táto podmienka individuálne dohodnutá. Súd mal taktiež preukázané, že žalobca ku dňu podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia na poskytnutý úver zaplatil vyššou čiastkou ako skutočne vyčerpал (zaplatil sumu vo výške 1500,- Eur). Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je potrebné dočasne pozastaviť výkon zrážok zo mzdy žalobcu pokiaľ sa v konaní vo veci samej vykonaným dokazovaním preukáže, či tieto zrážky boli vykonávané na podklade platného zmluvného vzťahu. Z dôvodu nezvyšovania prípadného preplatku nedôvodne vykonávaných zrážok možno nariadiť predbežné opatrenie, ktorým sa zakáže žalovanému vykonávať práva z dohody o vykonaní zrážok a platiteľovi mzdy realizovať túto dohodu. Ide pritom o dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiateľný alebo nenapraviteľný stav. V závere odôvodnenia súd poznamenal, že pri svojom rozhodovaní mal na zreteli princíp ochrany spotrebiteľa pokiaľ ide o naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania navrhovaným predbežným opatrením, pričom žalobca osvedčil ohrozenie svojho práva a zásahu do majetkovej sféry. Súd má za to, že rozsah ochrany práva na jednej strane je primeraný uloženým povinnostiam na strane druhej, ktoré sú predmetným predbežným opatrením nasmerované voči žalovanému. Z uvedených dôvodov súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (v zmysle zákonnej terminológie účinnej od 01.07.2016 neodkladného opatrenia) vyhovel a uložil povinnosť žalovanému zdržať sa použitia a zamestnávateľovi žalobcu zákaz realizovania uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, nakoľko súd konštatoval, že predbežným opatrením možno podľa § 76 ods. 2 O.s.p. uložiť povinnosť aj inému subjektu ako účastníkovi konania.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Rozhodnutie súdu nariadiť predbežné opatrenie považuje za nepreskúmateľné, v dôsledku čoho má za to, že v konaní došlo k porušeniu práva účastníka konania na spravodlivý súdny proces. Argumentoval, že platnosť či neplatnosť právneho úkonu môže súd posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Na ustanovenie § 52 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred 01. 05. 2014, v opačnom prípade by došlo k porušeniu základného princípu právneho poriadku Slovenskej republiky. Na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 01. 05. 2014 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže zákonodarca až s činnosťou od 1. 5. 2014 určil výnimku, že spotrebiteľské úverové vzťahy sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Žalovaný okrem toho s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 O.s.p. vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednať, nakoľko tvrdí, že vec mala byť prejednaná pred rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní a to v zmysle článku 10 bodu 10. 2. 2 a článku 10 bodu 10. 2. 3 Všeobecných obchodných podmienok, ktorými bola uzatvorená rozhodcovská doložka medzi zmluvnými stranami. V zmysle rozhodcovskej doložky, všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, splatnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s. a preto vec nepatrí do právomoci všeobecných súdov. Žalovaný namietal taktiež nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, keďže sa domnieva, že s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo a žalobca mal tak žalovať aj pôvodného veriteľa. Žalovaný ďalej s poukazom na ustanovenie § 80 písm. c/ O.s.p. namietal, že pri určení neplatnosti právneho vzťahu musí byť daná naliehavosť právneho záujmu na tomto určení, ktorý v danom prípade nie je. Má za to, že k vykonávaniu zrážok už došlo a žalobca o vykonávaní zrážok zo mzdy mal vedomosť už v čase podanie návrhu. Žalobca podľa názoru žalovaného nijakým spôsobom neosvedčil naplnenie ani len základných zákonných predpokladov pre vydanie predbežného opatrenia. Žalovaný v odvolaní taktiež zdôraznil, že platnosť samotnej zmluvy o úvere žalobcom v žalobnom návrhu nebol spochybnený. Aj v prípade, ak by súd návrhu vo veci samej vyhovel a určil by neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, nemala by táto skutočnosť žiadny vplyv na platnosť hlavného úverového zmluvného vzťahu, ktorý dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. Nie je tak možné sa stotožniť s tvrdením, že dohoda zasahuje do majetkovej sféry žalobcu, nakoľko práve vykonávaním zrážok zo mzdy sa dlh žalobcu voči žalovanému znižuje. Dohoda o zrážkach zo mzdy má len zabezpečovací charakter a nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a

povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný poukazoval aj na skutočnosť, že v prípade, ak by žalobca plnil riadne a včas svoj záväzok voči bankovej spoločnosti, tento zabezpečovací inštitút by nebol vôbec uplatnený. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola slobodne a vážne uzatvorená v zmysle ustanovenia § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a spoločnosť P. V., a.s. má na svojom internetovom sídle zverejnené svoje obchodné podmienky, s ktorými sa mal žalobca možnosť kedykoľvek oboznámiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút a práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania. Žalovaný tak považuje za absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Žalovaný dal do pozornosti súdu znenie ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, z ktorého gramatického výkladu je odôvodnený záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou, ako právna skutočnosť nezávislá od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale je samostatným dvostranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Nemožno preto mať za to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z podanej žaloby nevyplýva, že by žalobca namietal platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, nenamieta ani dojednania, ktoré eventuálne navyšujú v neprimeranom rozsahu plnenie, ku ktorému sa žalobca zaviazal, ale namietal len dohodnutý spôsob splácania úveru. V skutočnosti žalobca potom nenamieta neprijateľnú podmienku ktorá bola dohodnutá v spotrebiteľskej zmluve, ale namietal len dopad zákonného ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka. V závere odvolania žalovaný poznamenal, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, avšak aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Žalobca uzavrel zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Žalovaný v odvolaní na podporu svojich argumentov citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov. Na základe uvedeného odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a návrh žalobcom na nariadenie predbežného opatrenia zamietol ako nedôvodný, alternatívne aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a konanie zastavil.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd uložil zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa vykonávania konkrétnej dohody o zrážkach zo mzdy podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 328 CSP v tomto rozsahu zamietol, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na jeho nariadenie podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP. Vo zvyšnej časti uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Podľa ustanovenia § 471 ods. 1 Civilného sporového poriadku, predbežné opatrenia nariadené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa spravujú ustanoveniami tohto zákona o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, považuje za potrebné v prvom rade poukázať na to, že od 01.07.2016 nadobudol právnu účinnosť nový procesný predpis -zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý sa v zmysle vyššie uvedených prechodných a záverečných

ustanovení použije aj na predbežné opatrenia nariadené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona a nariadené predbežné opatrenia sa spravujú ustanoveniami tohto zákona o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach.

9. Vychádzajúc z ustanovenia § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa ustanovenia § 325 ods. 3 CSP, za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

13. Podľa ustanovenia § 60 CSP stranami sú žalobca a žalovaný.

14. Odvolací súd pred samotným vecným preskúmaním odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie sa zaoberal vznesenými námietkami nedostatku právomoci súdu daný spor prejednať a námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného.

15. Podľa dikcie ustanovenia § 106 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase vznesenia námietky nedostatku právomoci súdu vec prejednať, len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvali, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

16. Vzhľadom na intertemporálne ustanovenie § 470 ods. 1 CSP je však nutné pri posudzovaní oprávnenosti námietky nedostatku právomoci súdu vznesenej žalovaným vychádzať zo zákonných kritérií upravených v ustanoveniach § 5 až § 8 Civilného sporového poriadku.

17. Vychádzajúc z ustanovenia § 5 ods. 1 Civilného sporového poriadku, na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

18. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 CSP, ak súd na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone zistí, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví.

19. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 CSP, súd na námietku žalovaného neprihliadne a spor prejedná a rozhodne, ak strany vyhlásia, že na rozhodcovskej zmluve netrvali, alebo ak uznanie cudzieho

rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Neprihliadnutie na námietku musí súd odôvodniť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Odvolací súd vzhľadom na aktuálnu procesnú úpravu skúmal predbežne, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, avšak vzhľadom na listinné dôkazy obsiahnuté v spise (predovšetkým obsah zmluvy o úvere Dostupná pôžička zo dňa 15.03.2011 - čl. 2 bod (5), ako aj tvrdenie žalovaného o obsahu dojednania o rozhodcovskej doložke v čl. 10 bod 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok predchodcu žalovaného, neprihliadol na túto námietku žalovaného. Je totiž nesporné, že v danej veci ide o spotrebiteľskú vec, predmetný zmluvný vzťah je nutné právne posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákonnej definície vyplývajúcej z ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a taktiež je zrejmé, že na posudzovaný právny vzťah sa okrem *lex generalis* vzťahujú aj ustanovenia osobitnej právnej normy upravujúcej právne vzťahy vyplývajúce zo spotrebiteľských úverov, pretože napĺňa požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 5 zmluvy a podrobnejšie upravenú vo Všeobecných obchodných podmienkach odvolací súd nepovažuje za platne dojednanú rozhodcovskú doložku so spotrebiteľom. V súlade so znením ustanovenia § 7 ods. 1 vety poslednej neprihliadnutie na námietku žalovaného nedostatku právomoci súdu v danej veci rozhodnúť súd zdôvodní podrobne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Pokiaľ žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z charakteru predbežného/neodkladného opatrenia je zrejmé, že jeho účelom je riešiť dočasné upravenie vzťahov len medzi tými stranami, ktoré aktívne pristúpili k výkonu sporného práva a ktoré sú stranami sporového konania.

22. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je upraviť pomery medzi stranami sporu a to jednak ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej v štádiu pred začatím konania a počas konania, ako aj po jeho skončení a to za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Odvolací súd v súvislosti s novou procesnou a právnou úpravou tohto špecifického inštitútu konštatuje zásadné a významné odlišnosti terajšej úpravy neodkladných a zabezpečovacích opatrení tak, ako sú obsiahnuté v ustanoveniach § 324 až 344 Civilného sporového poriadku oproti právnej úprave predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazu podľa ustanovení § 74 až § 78h Občianskeho súdneho poriadku (a to z hľadiska ich charakteru, sledovaného účelu, dočasnosti a trvania týchto osobitných zákonných inštitútov, no najmä z hľadiska zákonných podmienok možnosti ich nariadenia a aj z hľadiska subjektov, vo vzťahu ku ktorým je súd oprávnený ich nariadiť).

23. Vzhľadom na citovanú aktuálnu právnu úpravu zákonných podmienok nariadenia neodkladného opatrenia odvolací súd ako prvoradú a z hľadiska správnosti preskúmaného rozhodnutia okresného súdu aj zásadnú konštatuje skutočnosť, že žalobca sa domáhal, a zhodne tak aj okresný súd nariadil, predbežné opatrenie jednak vo vzťahu k žalovanému - uloženia povinnosti zdržať sa použitia predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, ako aj vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu - uloženia povinnosti vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu, teda vo vzťahu k treťiemu subjektu, ktorý nebol ani v čase nariadenia predbežného opatrenia účastníkom daného súdneho konania a v zmysle súčasnej terminológie sporového konania nie je stranou sporu. Aj keď je nutné taktiež konštatovať, že nariadenie predbežného opatrenia aj vo vzťahu k tretej osobe a nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi konania za predpokladu, ak to možno od neho spravodlivo žiadať, výslovne umožňovala vtedajšia právna úprava a nariadené predbežné opatrenie bolo súladné s ustanovením § 76 ods. 2 O.s.p., avšak za predpokladu nutnosti aplikácie novej procesnej úpravy aj na predbežné opatrenia nariadené pred účinnosťou Civilného sporového poriadku (§ 471 ods. 1 CSP), už je nevyhnutné zohľadniť zákonné možnosti a predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia vyplývajúce z ustanovení § 324 až 342 CSP. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 325 ods. 2 umožňuje neodkladným opatrením uložiť strane sporu určitú povinnosť, pričom vo všetkých ustanoveniach týkajúcich sa tohto inštitútu procesná norma upravuje určité práva a povinnosti len vo vzťahu k stranám sporu. Za daného zákonného znenia, pokiaľ Civilný sporový poriadok, na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku, ktorý vo svojom ustanovení § 76 ods. 2 výslovne umožnil súdu uložiť určitú povinnosť aj vo vzťahu k tretej osobe, nielen vo vzťahu k účastníkom konania, výslovne umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie výlučne len vo vzťahu k stranám sporu, je potom nutné prijať záver, že Civilný sporový poriadok už neumožňuje nariadiť formou neodkladného opatrenia určitú povinnosť žiadnemu inému subjektu, okrem strán sporu. Civilný sporový poriadok pokiaľ vo svojom ustanovení § 60 *expressis verbis* definuje, kto je strana sporu, pričom ide len

a výlučne o žalobcu a žalovaného, niet zákonnej možnosti vzťahovať určité procesné možnosti, práva a povinnosti na iný subjekt, pokiaľ to zákonná úprava výslovne nepredpokladá. Vychádzajúc dôsledne zo znenia ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, súd je oprávnený nariadiť neodkladné opatrenie, len ak sú splnené podmienky podľa ustanovenia § 325 CSP a teda len vo vzťahu k stranám sporu - žalobcovi a žalovanému.

24.. Za daného právneho stavu je potom bez právnej relevancie skúmať dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadísk skutkových a právnych tvrdení obsiahnutých v žalobe vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu a teda či boli v čase nariadenia predbežného opatrenia splnené zákonné podmienky podľa ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p. umožňujúce súdu uložiť určitú povinnosť subjektu odlišnému od účastníkov konania. Pokiaľ aktuálna právna úprava neumožňuje nariadiť neodkladné opatrenie vo vzťahu k žiadnemu inému subjektu, ako stranám sporu, bolo nutné odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti vzťahujúcej sa k uloženiu povinnosti zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa výkonu zrážok zo spornej dohody o zrážkach zo mzdy podľa ustanovenia § 328 CSP zamietnuť, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na jeho nariadenie podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP.

25. Ohľadom zvyšných výrokov uznesenia súdu prvej inštancie vyhovenia návrhu žalobcu na nariadenie predbežného/neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia spornej dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, sa odvolací súd plne stotožňuje s prijatým záverom okresného súdu, že žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (vychádzajúc z predložených listinných dôkazov) aj podľa názoru odvolacieho súdu v dostatočnej miere preukázal dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu a dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola za daných skutkových okolností predbežne poskytnutá ochrana jeho subjektívneho práva. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Odôvodnenie potreby bezodkladnosti upravenia pomerov strán spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného vzniká (hrozí) žalobcovi škoda, či iná ujma. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na majetkových právach žalobcu osvedčuje tým, že z jeho mzdy na žiadosť žalovaného podľa dohody o zrážkach zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy, pričom však platnosť tejto dohody a teda aj zákonnosť vykonávaných zrážok, bola žalobcom v súdnom konaní spochybnená a namietaná. Už súčasný výkon práva žalovaného, ktorého však zákonnosť je spochybňovaná, spôsobuje výrazné obmedzenie žalobcu disponovať so svojim príjmom a žalovaný môže neobmedzene vymáhať dlh od žalobcu na podklade právneho úkonu, ktorého platnosť je v sporovom konaní spochybnená. Zrážky však musí zamestnávateľ vykonávať na základe nejudikovaného titulu a žalobca nemá iné prostriedky do právoplatného rozhodnutia súdu o určenie neplatnosti konkrétnej dohody o zrážkach tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd poznamenáva, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. Do rozhodnutia okresného súdu o tom, či bola dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne, je žiadúce dočasne upraviť pomery strán sporu a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi stranami sporná. Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému dočasne vykonávať právo z tejto dohody je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátený alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobcu finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje.

26. Žalobca aj podľa názoru odvolacieho súdu osvedčil dostatočne svoj nárok aj z hmotnopráveho hľadiska. Z listinných dôkazov predložených žalobcom súdu vyplýva, že zrážky zo mzdy sú vykonávané na základe „dohody“, resp. klauzuly zakomponovanej vopred ako súčasť formulárovo pripravenej zmluvy o úvere uzatvorenej žalobcom, ako dlžníkom a P. V., a.s. so sídlom v V., ako právnym predchodcom žalovaného dňa 15.03.2011, konkrétne v časti 2. v bode [4] zmluvy o úvere. Listinné dôkazy podporujú tvrdenie žalobcu, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola dojednaná individuálne, ale je obsiahnutá vo formulárovo vopred pripravených podmienkach stanovených veriteľom a ktorých obsah nemal žalobca možnosť individuálne vopred ovplyvniť či vylúčiť. Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a žalobcom uvádzané tvrdenie o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre účely nariadenia neodkladného opatrenia. Až v konaní vo veci samej

bude s konečnou platnosťou vyriešené, či takto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy obstojí z hľadísk zákonných kritérií podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka (predovšetkým danosť vôle a vedomosti dlžníka uzatvoriť takýto dvojstranný právny úkon, existencia jeho súhlasu s vykonávaním zrážok a najmä absencia dohody o konkrétnej výške zrážok) alebo či takúto klauzulu je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve.

27. Odvolací súd nad rámec odôvodnenia obsiahnutého v odvolaní napadnutom uznesení súdu prvej inštancie však konštatuje aj ďalšiu zásadnú skutočnosť, podporujúcu správnosť záveru prijatého súdom prvej inštancie o nutnosti poskytnúť spotrebiteľovi dočasnú ochranu formou nariadenia neodkladného opatrenia.

28. Odvolací súd poukazuje na zákonné ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého sa podľa aktuálneho znenia zakazuje zabezpečenie uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, a hoci uvedené ustanovenie nebolo platné a účinné v čase podpisu zmluvy, jednoznačne poukazuje na vôľu zákonodarcu poskytnúť ochranu spotrebiteľa voči súdom nekontrolovanému vykonávaniu zrážok zo mzdy a iných príjmov.

29. Vychádzajúc z ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva.

30. Z uvedených zákonných ustanovení (v znení účinnom od 1. mája 2014) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, i keď ide o absolútny obchod v zmysle Obchodného zákonníka. Odvolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetného zákonného ustanovenia poukazuje na závery obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015, ktorý vyslovil, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom rozhodnutí vyslovil, že aj keď toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014, právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia týkajúce sa tejto novely a preto ich účinnosť sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto zákonného ustanovenia. V predmetnom rozhodnutí Najvyššieho súdu (zhodne tak napr. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8MCdo 13/2014 nastal 8. 5. 2015) Najvyšší súd SR taktiež vyslovil, že súd je povinný vziať na zreteľ ustanovenia § 5a a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované návrhom. Obe tieto ustanovenia (§52 ods. 2 OZ, ak aj § 5a a § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) nadobudli účinnosť 1. mája 2014, avšak právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia dotýkajúce sa týchto konkrétnych ustanovení. Podľa záverov Najvyššieho súdu SR to potom znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

31. Odvolací súd potom, rešpektujúc vyslovený právny názor súdu vyššieho stupňa a vzhľadom na uvedené ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v spojení s ustanovením § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, musel prihliadnuť na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu.

32. Nariadené neodkladné opatrenie je opatrením dočasným, právne vzťahy medzi stranami nerieši definitívne, ale len predbežne poskytuje ochranu žalobcovi ako spotrebiteľovi, pred možnými nepriaznivými následkami z titulu uplatňovania tvrdených neprijateľných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. Nariadené neodkladné opatrenie tak nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv žalovaného, požiadavka vyváženej dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

33. Odvolací súd tak vzhľadom na uvedené ďalšie zásadné skutočnosti a v nadväznosti na zdôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia, sa stotožňuje s názorom, že žalobca v dostatočnej miere osvedčil naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému dočasne sa zdržať použitia spornej dohody o zrážkach zo mzdy a v nadväzujúcom výroku o poplatkovej povinnosti podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).